

Helvene

Helsinki 27.1.2012

Kommentit "Helsingin veneilystrategia 2020"- luonnokseen 22.12.2011:

Pyydetyssä lausunnossaan Helvene esittää aluksi **yleishavaintoina** seuraavaa:

Strategiaan sisältyy kuvaus nykytilasta sekä Suomen eräissä kaupungeissa (Turku, Hanko ja Kotka) sekä Tukholmasta. Selvitys muodostaa Helveneen käsityksen mukaan riittävän perustan strategiassa käsiteltäville analyyseille ja toimenpide-ehdotuksille. Helveneellä ei siten ole selkeitä muutos- eikä lisäysesityksiä strategian 2. ja 3. lukuihin.

Keskeisimmät Helveneen kriittiset kommentit kohdistuvat yhtäältä siihen, luoko strategia tavoitteensa mukaisesti päämäärät ja suuntaviivat Helsingin veneilytoiminnalle vuoteen 2020 saakka sekä toisaalta siihen, että strategiasta puuttuu selkeä kannanotto venekerhojen aivan keskeisestä asemasta veneilytoiminnan edellytysten luomisessa.

Kysymys on siis lähinnä siitä, onko nykytilanteen peruskartoituksen ja nähtävissä olevan veneilytoimintaa koskevan kehityksen arvioinnin pohjalta edetty johtopäätöksissä riittävän yksityiskohtaiselle tasolle, jotta on voitu esittää kattavat toimenpide-ehdotukset ja jalkautumissuunnitelma luvussa 5. Kun tässä kokonaisuudessa tulevaisuudessakin venekerhoilla on keskeinen asema satama- ja talvitelakointipalveluiden sekä veneilytaitojen ja -turvallisuuden ylläpitäjänä ja kehittäjänä, suurena puutteena on Helveneen käsityksen mukaan pidettävä tämän toimintalohkon jäämistä syrjään.

Helvene näkee asian edellä olevan perusteella siten, että nyt valmisteltavana olevan strategian tulisi olla nykyistä selkeämpi ja konkreettisempi, jotta sen avulla voitaisiin ohjata Helsingin veneilytoimintaa ja sen kehittämistä vuoteen 2020 saakka. Strategian 4. luvun visio ja erityisesti 5. luvun ehdotukset eivät nyt ole sellaiset, että tämä tavoite voitaisiin saavuttaa. Helveneen käsityksen mukaan myöskin SWOT-analyysin pohjalta laadittu visio on liian yleinen, osin jopa sekava sekä aivan liian rajoittunut.

On myös todettava, ettei strategiaan sisälly minkäänlaista yhteenvetoa/johdantoa. Kokemukseni mukaan tällaisen luvun laatiminen pakottaa hyvin tarkasti analysoimaan sen, mitkä ovat todella strategian linjaukset tulevaisuuteen, vuoteen 2020, saakka.

Konkreettiset havainnot luvusta 5:

1. Veneilytyöryhmä (5.1)

- Lopputulos ei ole selkeä eikä siinä ole millään tavoin käsitelty nykyisen organisoinnin ja yhteistoimintaverkoston etuja ja tulevaisuuden haasteita eikä tämän arvioinnin pohjalta ole myöskään tehty johtopäätöksiä.
- Työryhmää koskevat tehdyt muotoilut ovat hyvin yleisellä tasolla. Mitään tavoitteellisuutta ei niihin sisälly. Muun muassa työryhmän tehtävänä on todettu: *”keskustelemaan kaikkia koskettavista yleisistä asioista, kuten talvisäilytyksestä ja uusien alueiden suunnittelusta.”* Edelleen on tehtävänä todettu *”mm. veneilyturvallisuuden parantaminen sekä veneiden luvattomasta lyhytaikaisesta kiinnittymisestä aiheutuvat ongelmat jne.”* Kun näitä muotoiluja arvioidaan 5. luvun otsikon pohjalta, on todettava, etteivät ne anna selkeää ohjausta tulevalle toiminnalle.
- Edelliseen kohtaan liittyen strategian sivulla 25 todetaan, että *”Veneilyturvallisuuden lisääminen on yksi perustettavan veneilytyöryhmän (vrt. kohta 5.1) tehtävistä. Työryhmässä voi olla vaihtuvina jäseninä mukana mm. venepoliisin ja ympäristökeskuksen edustajia, joiden työnkuvaan kuuluu osaltaan turvallisuuteen liittyvät asiat.”* Tämä muotoilu on päällekkäinen muun muassa poliisin ja Helsingin ympäristökeskuksen edustuksen osalta.
- Veneilytyöryhmälle osoitettu turvallisuustehtävä on varsin teoreettisluonteinen ja siten outo, koska tämän Helsingin kaupungin perustaman työryhmän ei voida ajatella olevan keskeiseltä tehtäväalaltaan vastuullinen veneilyturvallisuutta kehittävä toimielin. Veneilyturvallisuutta käsitellään jo nykyisin erittäin monissa paitsi viranomaisissa myös veneilyjärjestöissä, joten Helsingin kaupungin veneilytyöryhmän lisäarvo tässä kokonaiskentässä on varsin teoreettinen. Helvenerien käsityksen mukaan venekerhojen työ veneturvallisuustyössä veneiden katsastustoiminnan käytännön toteuttajina ja erilaisten veneilytaitojen kehittämiseksi toteutettujen opetustilaisuuksien ja kurssien järjestäjinä tulisi kuvata strategiassa tosiasioita vastaavalla tavalla.
- **Pekan lisäysteksti**
- Luvun otsikossa mainitaan ”jalkauttamissuunnitelma”. Tällaisia linjauksia ei strategiaan sisälly lainkaan.

2. Vierassenepaikan varausjärjestelmä (5.2.)

- On täysin ymmärrettävää, että Helsinki kantaa suurta huolta siitä, millä tavalla voidaan parantaa kaupungin vetovoimaisuutta merellisenä kaupunkina. Jos veneiden satamapaikat tai niiden varausjärjestelmä eivät vastaa tarvetta, kaupungin tavoite jää toteutumatta.
- Ratkaisumalli ja erityisesti asian koordinoitivastuu: Vierassatamien pitäjät” ovat jääneet hyvin pinnalliseksi. Toimivan varausjärjestelmän luominen edellyttää paljon enemmän kuin mitä strategiaan on kohtaan 5.2. nyt kirjoitettu.

3. Veneilykeskus (5.3.)

- Strategiassa käytetään ilmausta: ”Keskus sijoittuisi Hernesaareen, joka olisi suunnattu erityisesti purjeveneille, mutta jossa olisi paikkoja myös suurille veneille.” Teksti antaa nykymuodossaan harhaanjohtavan kuvan.
- **Pekan lisäteksti**

4. Venesatamien palveluiden sijoittamisen suunnittelu (5.4.)

- Teksti on sisällöllisesti hyvin yleisluonteista ja ilmaisee ainoastaan yleisiä havaintoja. Strategiassa tulisi paneutua arvioimaan, mitä ovat erilaiset venesatamien käyttöön liittyvien palvelujen tarpeet juuri veneilyn kannalta tarkasteluna. Nyt on vain todettu käsitteenä vähimmäispalvelutaso sitä tarkemmin määrittelemättä. Edelleen olisi ollut hyvä analysoida, millaiseksi veneily näiden palveluiden suhteen muuttuu vuoteen 2020 mennessä ja tällä perusteella olisi tullut esittää kehittämislinjaukset.

5. Veneilyturvallisuuden edistäminen (5.5.)

- Sisältönä on vain viittaus alalukuun 5.1. Näin ollen koko alaluku voidaan erillisenä poistaa.

6. Veneiden talvisäilytystilannetta parantavat toimenpiteet (5.6.)

- Alaluku on Helveneren käsityksen mukaan strategian yksi tärkeimmistä kohdista, koska veneen talvisäilytys on välttämätön osa veneilyn harrastamista.
- Tässä kohdassa tulisi esittää kaikki se asiaan vaikuttavat tekijät, mitkä ovat jo nyt tiedossa. Tekstin muotoilu antaa asiasta täydellisen virheellisen kuvan, kun jo nyt on olemassa suunnitelmia/päätöksiä talvisäilytysalueiden muuttamisesta muuhun käyttöön. Virke: *”Nykyiset talvisäilytysalueet on säilytettävä, jos suinkin mahdollista.”* ei anna vastausta strategiaperiltä vaadittavaan peruslähtökohtaan, että siinä esitetään toimintamalli tilanteen hallitsemiseksi vuoteen 2020 mennessä.

- Kohdassa muut mahdollisuudet on todettu *“Venehotelli -konseptin kehittämisen tukeminen (moottoriveneille). Yrittäjävetoisesti toteutettu laituripaikka sekä katettu tila talvisäilytystä varten lähellä venesatamaa.”* Tämä muotoilu antaa väärän kuvan veneiden talvisäilytyspaikkoja koskevista haasteista. Venehotelli- järjestely on äärimmäisen vähäinen osa talvisäilytyskokonaisuutta eikä se millään tavoin ratkaise asiassa eteen tulevia valtavia haasteita. Päinvastoin venehotellin käsittely voi jopa antaa virheellisen kuvan siitä, mikä on asiassa Helsingin kaupungin painopisteajattelua.

7. Venematkailun ja saariston veneilykohteiden kehittäminen (5.7.)

- Alaluvussa todetaan: *“Yksi ehdotus tämän kehittämiseksi on uusien kohteiden avaaminen veneilijöille, esim. puolustusvoimien hallinnoimat saaret Helsingin edustalla tai Vasikkasaaren ja Melkin kehittäminen.”* Tässä asiakokonaisuudessa on kyse kahden tahon, Helsingin kaupunki ja valtio, hallinnoimista alueista, joten kyse ei ole vain alueiden *“avaamisesta”*, vaan siihen liittyy monia muitakin intresseistä sopimista, oikeudellisia maa-alueiden siirtoja/vaihtoja jne. ym. Strategiassa nämä laaja-alaiset kysymykset on sivuutettu pintapuolisella tavalla.

ESITYS:

Helveneren käsityksen mukaan nyt laadittava strategia on tärkeä Helsingin kaupungin veneilytoimintaa vuoteen 2020 ohjaava asiakirja. Nykyisessä muodossaan se ei juuri 5. luvun toimenpide-ehdotuksiensa ja jalkauttamissuunnitelmansa osalta täytä strategialle asetettuja vaatimuksia.

Esitetään, että

- **strategian laadinnassa otettaisiin lyhyt kuukauden pituinen aikalisä ja tämä aika käytettäisiin nykyisen luonnoksen jatkokehittämiseen.** Näin siksi, ettei ole todennäköistä, että strategiaa ryhdyttäisiin muutama vuoteen uudistamaan ja nykyisiä jo nähtyjä puutteita korjaamaan.
- **Helvener voisi toimia tässä luonnoksen kehittämistyössä helsinkiläisten venekerhojen edustajana.**

Helveneren puheenjohtaja

Anders Edgren